

מיומנה של נערה יהודיה בהונגריה

31 במרס [1944]

היום התפרסמה תקנה שלפיה על היהודים לענוד טלאי צהוב מעתה ואילך... כשסבתא שמעה על כך היא השתוללה, והזעקנו את הרופא. הוא הזריק לה זריקה ועכשיו היא ישנה. אגי [אמה של אווה] רצתה לטלפן שוב לרופא, אבל לא יכלה. סבא אמר שלקחו את הטלפונים מהיהודים... גם את החנויות לוקחים מהיהודים. אם נאסר על המבוגרים לעבוד, אינני יודעת מי יאכיל את הילדים...

20 באפריל

היום לקחו מאיתנו את כל מכשירי החשמל שלנו: מכונת התפירה, מקלט הרדיו, הטלפון, שואב האבק, המחבת החשמלית והמצלמה שלי... אגי אמרה שעלינו למשוך שהם לוקחים חפצים ולא אנשים.

10 במאי

שוב ושוב אני חושבת: זה הסוף, לא יכול להיות גרוע יותר, ואחר כך אני מגלה שתמיד יכול להיות גרוע יותר, ואפילו גרוע הרבה יותר. עד עכשיו היה לנו אוכל, ומעכשיו לא יהיה עוד. עד עכשיו יכולנו, לפחות, לטייל בגטו, ומעתה לא נוכל אפילו לצאת את ביתנו.

14 במאי

אסור לנו גם להשקיף מבעד לחלון, כי גם בשל כך יכולים להרוג אותנו.

18 במאי

לא יכולתי להירדם ושמעתי את המבוגרים משוחחים. הם אמרו שלא רק מכים אנשים, אלא גם נותנים להם הלם חשמל... הז'נדרמים אינם מאמינים שליהודים לא נותרו עוד חפצי ערך. אנחנו, למשל, הפקדנו את תכשיטיה של סבתא למשמרת אצל יוסטי. אגי אמרה שאנשים מובאים לבית החולים ודם שותת מפיהם ומאוזניהם, ולאחרים חסרות שיניים, וכפות רגליהם נפוחות כל כך עד שאינם מסוגלים לעמוד... בבית המרקחת בגטו יש מספיק רעל, וסבא נותן ממנו לזקנים הרוצים בו. סבא גם אמר שמוטב שנבלא ציאניד, ואף נתן קצת לסבתא.

מיומנה של אווה היימן, בת 13, תושבת נוגיווארוד, סמוך לגבול הונגריה-רומניה. ב-2 ביוני 1944 נשלחה אווה לאושוויץ. ב-17 באוקטובר נרצחה בתאי הגזים. סוכנת הבית הנוצרית של המשפחה שמרה על היומן.

בתוך קטי מרטון, ואלנברג (ת"א: עם עובד, 1985), ע' 76-78